

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Gemeentelijke Lagere School - De Klimop te SCHEPDAAL

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 5298

Instelling Gemeentelijke Lagere School - De Klimop

Directeur Erik WALCKIERS

Adres Marktstraat 25 - 1703 SCHEPDAAL

Telefoon 02-568.02.50

E-mail secretariaat@deklimop.be

Website <http://www.deklimop.be/>

Bestuur van de instelling Gemeentebestuur van Dilbeek

Adres Gemeenteplein 1 - 1700 DILBEEK

Scholengemeenschap De Spil

Adres Jan Vanderstraetenstraat 91 - 1600 SINT-PIETERS-LEEUV

CLB Vrij CLB Pieter Breughel

Adres Opzichterstraat 84 - 1080 SINT-JANS-MOLENBEEK

Dagen van het doorlichtingsbezoek 06-06-2016, 07-06-2016, 08-06-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 08-06-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 24-06-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Thierry DE VOS

Teamleden Katty HOUSSIAU

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	6
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	6
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	6
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	7
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	7
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	7
3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands	7
3.1.1.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek	9
3.1.1.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek	9
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	11
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	11
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	12
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	13
4.1 Leerbegeleiding.....	13
4.2 Rapporteringspraktijk	14
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	16
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	18
6.1 Wat doet de school goed?	18
6.2 Wat kan de school verbeteren?	18
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	19
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	19

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
 Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
 Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg. In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 **SAMENVATTING**

Dit verslag rapporteert over de doorlichting van de Gemeentelijke Lagere School 'De Klimop' in Schepdaal. De school rekruteert voornamelijk leerlingen in de onmiddellijke omgeving. De teamleden wonen overwegend in de eigen gemeente. Het leiderschap is sinds drie jaar in handen van de huidige directeur, en voormalig onderwijzer in deze school. In haar oordeel houdt de onderwijsinspectie rekening met specifieke kenmerken van de school, de omgeving, het personeel en de leerlingen.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie tijdens deze doorlichting of de school voor het leergebied Nederlands en voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschap en techniek de eindtermen bereikt.

Het schoolteam bereikt in voldoende mate de eindtermen van de onderzochte leergebieden. De onderwijzers verzekeren voor het leergebied Nederlands een voldoende breed en leerplangericht onderwijsaanbod. Ze investeren in een krachtig, werkelijkheidsgericht taalonderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de schoolpopulatie. Doorgaans leggen de onderwijzers de klemtoon op een geïntegreerde totaalaanpak. Met een brede basiszorg ondersteunen ze de leerlingen bij het verwerven van de nodige taalvaardigheid. De verdere ontwikkeling van een brede evaluatie, waarbij ook de communicatieve taalvaardigheid voldoende aandacht krijgt, is nog een werkpunt. Voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschap en techniek realiseren de onderwijzers een breed thematisch onderwijsaanbod met een hoge werkelijkheidswaarde. De verschillende domeinen komen voldoende aan bod. Het aanbod sluit nauw aan bij de interesses van de leerlingen en richt zich op een brede vorming en op experimenterend en onderzoekend leren. De onderwijzers hanteren daarbij activerende en coöperatieve werkvormen. Kenmerkend is de aandacht voor het verwerven van belangrijke algemene en specifieke vaardigheden en attitudes. Ook voor deze leergebieden is de verdere ontwikkeling van een representatieve, brede evaluatie een werkpunt. Daarnaast kan het schoolteam ook de verticale samenhang versterken en de tijd- en ruimtekaders functioneler en dynamischer aanwenden tijdens het leerproces.

Het onderzoek van de processen in de focus maakt duidelijk dat het schoolteam constant reflecteert over de kwaliteit van de leerbegeleiding en de rapporteringspraktijk. Zowel de visieontwikkeling als de ondersteunende maatregelen bewerkstelligen de doeltreffendheid van de processen. Vanuit de eigen evaluatie onderneemt het team waardevolle initiatieven om de kwaliteit van deze processen te bevorderen.

Het schoolteam straalt een sterke ontwikkelingsgerichtheid en dynamiek uit in een schoolcultuur waarin eigen inbreng én collegialiteit hand in hand gaan. Met een motiverende en waarderende leiderschapsstijl weet de directeur zijn team te betrekken bij het algemeen beleid. De vele initiatieven tot zelfevaluatie leveren het schoolteam een schat aan gegevens over de eigen kwaliteit. Van daaruit starten acties tot kwaliteitsverbetering. Daarbij ontwikkelt de school haalbare strategieën van ondersteuning en professionalisering in een cultuur van 'samen school maken'. De effecten van dit beleid zijn merkbaar tot op de klasvloer en uit zich tevens in het welbevinden en het engagement van de onderwijzers om het schooleigen pedagogisch project te realiseren.

De onderwijsinspectie sluit de doorlichting af met een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne' en voor 'overige erkenningsvoorwaarden'. Voor het 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' formuleert de onderwijsinspectie een gunstig advies.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
wetenschappen en techniek
mens en maatschappij

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

Het team bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen Nederlands. De onderwijzers bieden de leerlingen een voldoende breed, geïntegreerd en leerplangericht onderwijsaanbod aan. Ze investeren in een krachtig taalonderwijs afgestemd op de onderwijsbehoeften van de schoolpopulatie. Ze ondersteunen de leerlingen met een brede basiszorg bij het verwerven van de nodige taalvaardigheid.

Curriculum	De onderwijzers realiseren een voldoende breed onderwijsaanbod om de
Onderwijsaanbod	eindtermen Nederlands na te streven en te bereiken. Om het aanbod te
<i>Referentiekader</i>	stofferen en de eindtermen te bereiken, baseren de onderwijzers zich op
<i>Planning</i>	eenzelfde onderwijsleerpakket. Enkel voor het eerste leerjaar gebruiken de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijzers ander onderwijsleerpakket, specifiek gericht op het aanvankelijk
<i>Samenhang</i>	lezen.
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	

In de dag –en weekplanning volgen de onderwijzers in grote lijnen de planning van het onderwijsleerpakket. Ze vergelijken dit aanbod met het leerplan. Zo zien ze toe op de volledigheid en het evenwicht in het onderwijsaanbod. De onderwijzers vertrouwen erop dat het consequent gebruik van het onderwijsleerpakket borg staat voor de nodige verticale samenhang op schoolniveau. Zij bevorderen de horizontale samenhang met de andere leergebieden. Het taalaanbod is voldoende werkelijkheidsgericht en sluit aan bij de leefwereld van de leerlingen.

De onderwijzers leggen doorgaans de klemtoon op een geïntegreerde totaalaanpak van de verschillende domeinen. Ze streven doorgaans systematisch transfer na. Ze activeren het zinvol gebruik van lees- en spreekstrategieën in verschillende betekenisvolle taalgebruikssituaties. Voor transfer van het geleerde tijdens schrijfopdrachten ligt dit enigszins anders. Voor spelling vullen ze het aanbod aan met spellingopdrachten van een ander onderwijsleerpakket. Dit heeft weinig impact op het correct toepassen van spellingafspraken en regels in gevarieerde taalgebruikssituaties. Het veelvuldig oefenen in een geïsoleerde oefensetting voor spelling draagt weinig bij tot de ontwikkeling van de bereidheid tot naleven van taalconventies bij de leerlingen.

De onderwijzers investeren in boeiende taalactiviteiten die de leerlingen motiveren tot een brede taalontwikkeling. De onderwijzers bevorderen actief leren. Doorgaans benutten ze op passende wijze activerende, interactieve werkvormen en/of hoekenwerk. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en ICT krijgen tijdens de lesmomenten geïntegreerd aandacht.

Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	De onderwijzers voorzien voldoende onderwijstijd om het leerplan te realiseren. Ze benutten de onderwijstijd efficiënt. Het schoolteam tekent een onderwijsorganisatie uit die aansluit bij de schoolvisie op het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid. Deze biedt een meerwaarde in de ondersteuning van de leerlingen bij het bereiken van de onderwijsdoelen. De extra-lestijden op basis van de socio-economische status van de leerlingen (SES) krijgen doorgaans een zinvolle invulling.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i> <i>Leermiddelen</i>	In alle klassen beschikken de leerlingen in ruime mate over de nodige leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken. De onderwijzers beschikken over voldoende materiaal en recente leermiddelen om het taalonderwijs rijk vorm te geven. Een gevarieerd en uitnodigend boekenaanbod biedt in de meeste klassen kansen tot leesbevordering. De verschillende strategieën zijn niet in alle klassen gevisualiseerd. Het functioneel gebruik van didactische wandplaten is afhankelijk van de deskundigheid en het aanvoelen van de groepsleraar.
Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Leerlingvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	In hoofdzaak baseren de onderwijzers hun evaluatie op de toetsen van het onderwijsleerpakket. Naast deze evaluatiemiddelen bieden de genormeerde toetsen van het leerlingvolgsysteem (LVS) bijkomende informatie over de leervorderingen van de leerlingen voor lezen en spelling. Met deelname aan de eindtoets van de eigen koepel wil het schoolteam zicht krijgen op het effect van haar onderwijs voor elk domein. Het ziet deze toets als een middel om de onderwijskwaliteit te bewaken. De school behaalt overwegend goede resultaten voor de verschillende domeinen van dit leergebied. Voor de evaluatie van de mondelinge en schriftelijke communicatieve vaardigheden zet het team voorzichtig stappen in de richting van permanent en 'breed' evalueren. De evaluatiepraktijk onderzoekt in mindere mate de ontwikkeling van strategische vaardigheden en attitudes. Zo blijven de schrijfhouding en de transfer van de geleerde spellingstrategieën en –regels naar spontaan en functioneel schrijven buiten schot. Het team benut nog te weinig de aangeboden observatie- en analyseschema's om leerlingen te observeren tijdens de uitvoering van taken en om de bevindingen te objectiveren. Samen met de leerlingen reflecteren over de uitvoering van taken vindt geregeld plaats. De registratie in het leerlingvolgsysteem is in volle ontwikkeling. In de beeldvorming spelen de rapporten en de scores op de genormeerde testen van lezen en spelling tot nog toe de belangrijkste rol. De evaluatiepraktijk leidt doorgaans tot remediëring of tot bijsturingen in het aanbod of ingrepen op het didactisch handelen.

Begeleiding	De onderwijzers werken samen met de zorgleerkrachten aan remediëring en binnenklasdifferentiatie op basis van de beeldvorming vanuit hun observaties en evaluaties.
Leerbegeleiding	
<i>Beeldvorming</i>	
<i>Zorg</i>	Ondersteunende zorgstructuren en werkbare procedures en instrumenten bevorderen een doelgerichte leerbegeleiding. Binnen de brede basiszorg maken de leraren voornamelijk gebruik van de mogelijkheden aangereikt door het onderwijsleerpakket. Differentiatie in tempo en hoeveelheid zijn hierbij de voornaamste vorm van afstemming op leerverschillen. Duidelijke afbakening en selectie van doelen en minimale leerinhouden en oefenstof blijft soms nog uit. Voor een aantal leerlingen nemen de onderwijzers in overleg met het zorgteam remediërende, differentiërende, compenserende of dispenserende maatregelen die in overleg met de ouders uitgevoerd worden. De zorgleerkrachten worden zinvol ingeschakeld.

3.1.1.2 Lager onderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

Het schoolteam bereikt de eindtermen voor het leergebied wetenschappen en techniek in voldoende mate. De onderwijzers realiseren een breed thematisch onderwijsaanbod met een hoge werkelijkheidswaarde. De leerinhouden sluiten nauw aan bij de interesses van de leerlingen en richten zich op een brede vorming en op actief, experimenterend en onderzoekend leren.

3.1.1.3 Lager onderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

Het schoolteam bereikt met de leerlingen in voldoende mate de eindtermen voor het leergebied mens en maatschappij. De onderwijzers realiseren een breed thematisch onderwijsaanbod. De verschillende domeinen komen voldoende aan bod. Het aanbod richt zich op een brede vorming, met aandacht voor het verwerven van belangrijke algemene en specifieke vaardigheden en attitudes. De onderwijzers hanteren daarbij activerende en coöperatieve werkvormen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: mens en maatschappij en wetenschappen en techniek

Curriculum	De krachtlijnen en het doelenkader van het leerplan vormen voor de
Onderwijsaanbod	onderwijzers het referentiekader waarop ze hun onderwijsaanbod baseren. De
<i>Referentiekader</i>	kerngedachten van de eindtermen, de visie van het leerplan en de
<i>Planning</i>	leerplandoelen zijn voldoende richtinggevend voor de wijze waarop de
<i>Evenwichtig en volledig</i>	onderwijzers de doelen nastreven.
<i>Samenhang</i>	De onderwijzers kiezen ervoor om zelf het onderwijsaanbod vast te leggen. Per
<i>Brede harmonische vorming</i>	thema maken ze een themabundel voor de leerlingen. Bij elk gepland thema
<i>Actief leren</i>	selecteren ze een set leerplandoelen die ze daarin willen bereiken. Het is een
	schoolafpraak om geregeld na te gaan welke leerplandoelen reeds behandeld
	werden en welke nog niet. Een te uitgebreide selectie van leerplandoelen bij de
	thema's belemmert soms de doelgerichtheid van de activiteiten en levert dan
	een vertekend beeld op van de effectief gerealiseerde leerplandoelen.
	De verschillende domeinen komen evenwichtig aan bod. Ook het domein
	techniek krijgt een voldoende leerplangerichte uitwerking.

De onderwijzers zoeken samenhang met andere leergebieden. Een aantal slaagt erin om binnen de thema's de verschillende domeinen geïntegreerd in te passen. Soms krijgen de thema's een (te) sterke domeinspecifieke doelenselectie met geringe aandacht voor de horizontale samenhang die bij de exploratie van de werkelijkheid vaak voor het grijpen ligt.

De onderwijzers gaan ervan uit dat als elk onderwijzer voor zijn leergroep de passende leerplandoelen nastreeft, de verticale samenhang gegarandeerd is. Vanuit een vergelijking van de themabundels stellen ze zelf vast dat er toch wel overlappingsen zijn in het onderwijsaanbod.

Over de tijd- en ruimtekaders en over de graduele opbouw van begrippen, inzichten en vaardigheden en de exploratie van de schoolomgeving heeft het schoolteam nog geen duidelijke afspraken. De onderwijzers benutten nog te weinig interessante historische, geografische, maatschappelijke of technologische elementen uit de omgeving om de tijd- en ruimtekaders gradueel in te vullen, te verlevendigen en steviger te verankeren in het leerproces.

De onderwijzers stemmen de leerinhouden en de didactische benadering intentioneel af op het verwerven van belangrijke algemene en specifieke vaardigheden en attitudes. De meeste hanteren activerende en coöperatieve werkvormen waarbij de leerlingen kansen krijgen om de wereld actief te verkennen, informatie op te zoeken in tal van bronnen en hun onderzoekvaardigheden te ontwikkelen.

Door tal van leeruitstappen en extra-murosactiviteiten verhogen de onderwijzers de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod en krijgt onderzoekend en experimenterend leren kansen. Waar directe waarneming ter plaatse niet mogelijk is, benutten de onderwijzers beeldmateriaal en multimediale middelen. De doelbewuste aandacht voor zelfstandig werk, partner- en groepswerk, het gebruik van studiewijzers en de inschakeling van de ICT-middelen biedt leerlingen kansen om breed en harmonisch te ontwikkelen en ook leergebiedoverschrijdende doelen te verwerven. De onderwijzers benutten de aanwezige ICT-infrastructuur om ICT-ondersteunde leeromgevingen te creëren.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De onderwijzers beschikken over de nodige leermiddelen en voldoende informatie- en documentatiebronnen om de leerplandoelen te realiseren. De leerlingen krijgen uitgebreid kansen om digitale informatiedragers en internet te gebruiken bij het opzoeken van informatie of om vaardigheden te verfijnen. De infrastructuur en de inrichting van het schooldomein dragen bij tot een rijke en krachtige leeromgeving.

De kaders voor het structureren van tijd en ruimte zijn aanwezig. De onderwijzers wenden deze nog onvoldoende functioneel en dynamisch aan om het referentiekader van de leerlingen geleidelijk uit te breiden aan de hand van elementen uit de schoolomgeving of de leefwereld van de leerlingen. Nochtans levert de schoolwebsite een rijk arsenaal aan informatie over het historisch en industrieel erfgoed en de natuur in de schoolomgeving.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Leerlingvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De onderwijzers maken eigen toetsen die aansluiten bij de thema's. Hoewel in het onderwijsaanbod ruim aandacht is voor vaardigheden en attitudes blijft in de evaluatie de klemtoon voornamelijk liggen op kennisoverdracht en weinig op de evaluatie van verworven inzichten, vaardigheden en attitudes. Dat blijkt uit de toetsen, maar tevens uit de studeerwijzers die de leerlingen krijgen om de toetsen voor te bereiden. Het leerlingvolgsysteem bevat weinig sporen over de vorderingen en de talenten van de leerlingen voor deze leergebieden. Met de leerlingen van het zesde leerjaar neemt de school deel aan de eindtoetsen georganiseerd door de eigen onderwijskoepel (OVSG). De evaluatie richt zich voor deze leergebieden minder op mogelijke bijsturingen op leerlingen- of klasniveau.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Het onderzoek naar de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leer- en werkomgeving toont aan dat de school op systematische wijze initiatieven neemt om de situatie op dit vlak in kaart te brengen. Op basis van de analyse van documenten en van het onderzoek ter plaatse tijdens de doorlichting zijn er voldoende indicaties dat de school voldoet aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. Het gemeentebestuur bezorgde het recente verslag van de keuring van de laagspanning en heeft zich schriftelijk geëngageerd dat de opmerkingen in het desbetreffende verslag tegen uiterlijk 1 september zullen weggewerkt zijn.

Op enkele bemerkingen na is het welzijnsbeleid inzake de leer- en werkomgeving gegarandeerd. Samen met het schoolbestuur heeft het schoolteam voldoende aandacht om de kwaliteit van de leer- en leefomgeving van leerling en personeel consequent te bewaken. De organisatie verzekert een systematische risicobeheersing.

Het blijft de verantwoordelijkheid van het schoolbestuur om blijvend oog te hebben voor de veiligheid van de leeromgeving.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja
Wordt de officiële school begeleid door de begeleidingsdienst van het GO!, OVSG of POV? (decreet bao - art. 62,§2,4°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
• de vermelding dat bij schoolverandering leerlingengegevens worden overgedragen naar de nieuwe school tenzij, en voor zover de regelgeving de overdracht niet verplicht stelt, de ouders er zich expliciet tegen verzetten na op hun verzoek deze gegevens te hebben ingezien	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Worden de notulen van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift aangelegd en bewaard? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van de verklaringen aan leerlingen die geen getuigschriften basisonderwijs krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid Het schoolteam getuigt van een gedragen schoolvisie op zorg- en gelijke onderwijskansen, die zich in gezamenlijk overleg verder ontwikkelt. In het schoolwerkplan beschrijft het team waarvoor het staat en hoe het haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid wil vorm geven. Ze schetst de structuur van het zorgbeleid en de verschillende taken en verantwoordelijkheden van de teamleden op leerlingen-, leerkrachten- en schoolniveau. De vier fases van het zorgcontinuüm vormen het uitgangspunt voor het zorgbeleid en zijn concreet uitgewerkt. De visie legt de klemtoon op het positieve, het potentieel van de leerling... én op de brede basiszorg waarin de klasleerkracht de spil is.

De operationalisering van doelen op school-, klas en leerlingenniveau blijft nog vaag. Voor leerlingen met specifieke noden heeft de doelenselectie nog groeipotentieel.

Ondersteuning Het digitaal volg- en registratiesysteem biedt snel en transparant toegang tot de beschikbare informatie over de leerlingen en tot ondersteunende standaarddocumenten.

De beeldvorming steunt voor wiskunde en Nederlands op een variatie aan toetsen en op notities van de onderwijzers bij overgangsgesprekken en observaties. Ook het socio-emotionele aspect krijgt doorgaans voldoende aandacht. Onderzoeken door externe instanties verscherpen waar nodig de beeldvorming.

De formulering van de zorgvraag blijft doorgaans nog te algemeen om passende, doelgerichte maatregelen te nemen. De registratie van de gegevens in het leerlingvolgsysteem brengt niet alle beschikbare gegevens in beeld. Sommige onderwijzers stellen dat ze met de bijgehouden gegevens in het leerlingvolgsysteem onvoldoende duidelijk zicht krijgen op het probleem en op de verwachte aanpak of zorginterventies.

De extra-lestijden SES en de extra-lestijden die het schoolbestuur inzet, krijgen een doordachte invulling. Het zorgteam ondersteunt op een zinvolle en effectieve wijze de onderwijzers bij de realisatie van een brede basiszorg. Om systematische, doelgerichte verhoogde zorg te realiseren, mist de probleemanalyse vooralsnog diepgang en een aansluitende handelingsgerichte analyse van de vorderingen.

- Doeltreffendheid** Het zorgsysteem is geregeld onderwerp van zelfevaluatie met het zorgteam, maar ook met het team. Die zelfevaluatie richt zich vooral op het schoolniveau (procedures, afspraken, documenten) en minder op effecten van de zorginterventies op leerlingenniveau. De wijze waarop de onderwijzers over de leerlingen notities nemen, wijkt soms af van de vooropgestelde visie. De doelenfase is op leerlingenniveau nog te weinig operationeel om betrouwbaar oordeel te kunnen vormen over de effecten van de interventies. Toch wijzen de beschikbare outputgegevens op een degelijke leerbegeleiding met gunstig effect op de slaagkansen in het vervolgonderwijs.
- Ontwikkeling** Het digitaal leerlingvolgsysteem is nog volle ontwikkeling. De permanente evaluatie zorgt voor bijsturing van procedures en registratiedocumenten, maar ook in de keuze voor passende ondersteunende maatregelen in de brede basiszorg (pre-teaching, klap-klassen, ...)
- Het team zet ook in op deskundigheidsbevordering met het recent gevolgde professionaliseringstraject over differentiatie en instructie. Het team introduceert momenteel een instructiemodel, waarbij het differentieert tijdens de instructiefase volgens instructienood van de leerlingen.
- Voor het team liggen er nog ontwikkelkansen in het doortrekken van de schooleigen visie op zorg in de beeldvorming en de registratie... van fixed mindset (statisch) naar growth mindset (op groei gericht).

4.2 Rapporteringspraktijk

- Doelgerichtheid** In het schoolwerkplan legt het team de visie, de wijze, de timing en de vorm van het rapporteren aan de ouders vast. Het schoolteam klaarde gedurende het schooljaar 2013-14 zijn visie op rapporteren in onderling overleg uit om in 2014-15 te starten met het nieuwe rapport. Het team maakt daarbij duidelijke keuzes. Met het rapport voor de ouders wil het team de ouders vertellen hoe het kind zich ontplooit, hoe het zich gedraagt en hoe het zich inzet. De onderwijzers rapporteren met geloof in het potentieel van de leerling en in de kracht van aanmoediging. Het team schuift ook de betrokkenheid van de ouders en de leerlingen bij het rapport naar voor als een belangrijk aspect. Het voorziet daarvoor contacten met ouders en leerlingen en ook de mogelijkheid tot schriftelijk reageren op het rapport.
- De onderwijzers trekken de schoolvisie op rapporteren minder consequent door in de interne communicatie, in het leerlingvolgsysteem en tijdens het zorgoverleg en/of de overgangsgesprekken.

- Ondersteuning** De samen ontwikkelde visie vertaalt zich in duidelijke afspraken over inhoud, vorm en frequentie van de rapportering.
- Het digitaal rapporteringssysteem biedt de mogelijkheid om het rapport steeds aan te passen aan eigen verwachtingen en normen, zowel naar vorm als qua inhoud. Zo geeft het team cijferscores aan de meer meetbare domeinen en gebruiken ze een visuele quoterings met sterren voor minder objectief meetbare deelgebieden, zoals communicatieve vaardigheden, problemen oplossen, presentaties en andere vaardigheden en attitudes.
- Door het rapport en het leerlingvolgsysteem aan elkaar te koppelen maakt het systeem de ingevoerde gegevens toegankelijk voor alle onderwijzers en vergemakkelijkt het de gegevensuitwisseling tussen de onderwijzers.
- Het team voorziet perioderapporten om de ouders in te lichten. Daarin rapporteren ze over alle leergebieden. Het rapport biedt de mogelijkheid om naargelang de vooropgestelde doelen, kennis, vaardigheden, attitudes een andere rapporteringsvorm te gebruiken.
- Over de zwemvorderingen van de leerlingen krijgen de ouders twee keer per schooljaar een afzonderlijk rapport. Twee keer per jaar lichten de onderwijzers de rapporten toe aan de ouders tijdens individuele gesprekken.
- Aan het einde van de lagere schoolloopbaan krijgen de leerlingen een afzonderlijk rapport met hun resultaten op de eindtoetsen van OVSG, de eigen onderwijskoepel.
- Doeltreffendheid** Zelfevaluatie over het rapport door bevestigingen van het team, de ouders en de leerlingen resulteerde in de ontwikkeling van de visie en een nieuw rapport.
- Tussentijdse evaluatie van dit rapport leidt tot bijstellingen en de ontwikkeling van een informatieverrijkt rapport.
- De interne communicatie over de leervorderingen, attitudes en vaardigheden heeft het team nog niet kritisch geëvalueerd. Daar liggen nog ontwikkelkansen.
- Ontwikkeling** Het team zit momenteel een fase van verdere ontwikkeling van een brede, representatieve evaluatiepraktijk. Het is aan het team om deze ontwikkeling verder te vertalen in het huidige rapport en dit nog informatieverrijker te maken.
- Ook blijft het een werkpunt voor het team om de interne communicatie over de leervorderingen en de ontwikkeling van de leerlingen beter in overeenstemming te brengen met de schoolvisie.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Besluitvorming, Leiderschap, Visieontwikkeling	De directeur straalt een inspirerend, waardierend en enthousiasmerend leiderschap uit. Hij stimuleert en ondersteunt vernieuwing en verandering en slaagt erin om zijn team te motiveren om samen te werken aan een school in ontwikkeling. De hoge participatiegraad van de teamleden bij beslissingen en bij de visieontwikkeling draagt hiertoe bij. Het team toont een grote bereidheid en verantwoordelijkheidszin voor het realiseren van kwaliteitsvol onderwijs en samenwerking. Grondige dialoog en confrontatie van verschillende opvattingen leiden tot een doorgesproken, afgewogen en gedragen visie, én zorgt voor duidelijkheid in de verwachtingen en afspraken. Het schoolteam straalt een sterke ontwikkelingsgerichtheid en dynamiek uit in een schoolcultuur waarin eigen inbreng én collegialiteit hand in hand gaan. Het schoolteam koestert de band met het verleden en met de lokale gemeenschap en profileert zich als een zorgzame dorpsschool.
Kwaliteitszorg	Met een uitgebreide dataverzameling over output, outcomes en tevredenheid wil de school haar eigen onderwijskwaliteit voortdurend kritisch bekijken. Op basis van brede bevragingen (o.a. zorg, rapport, huiswerk, pedagogisch project), functioneringsgesprekken en outputanalyse probeert het team constant voeling te houden met wat leeft en zicht te krijgen op mogelijke werkpunten. Dit resulteert in tal van prioriteiten die op een strategische wijze aangepakt worden. Professionalisering, overleg en collegiale ondersteuning dragen bij tot duurzame vernieuwing. De invoering van vernieuwing krijgt zo voldoende ondersteuning. Tussentijdse evaluatie zorgt voor borgen van wat goed is en tot bijsturing waar nodig. In het proces van kwaliteitsbewaking en –bevordering zijn de kwaliteitsaspecten doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid en ontwikkeling nadrukkelijk aanwezig.
Talenbeleid	Het schoolteam detecteert de talige noden van de leerlingen. Leerkrachten zorgen voor een klasklimaat en een klasinrichting waarin leerlingen met talige noden zich veilig voelen. Het klasmanagement is erop gericht om leerlingen met talige noden makkelijker en voldoende aan bod te laten komen tijdens het onderwijsleerproces. Leerkrachten bieden binnen de verschillende leergebieden taken aan die zowel de zwakkere als de sterke leerlingen voldoende kansen geven om ook op talig vlak te ontwikkelen. Leerkrachten hanteren in de verschillende leergebieden werk- en groeperingsvormen die de communicatie en de interactie tussen de leerlingen bevorderen. Leerkrachten houden bij de evaluatie van de verschillende leergebieden in groeiende mate rekening met de talige mogelijkheden van de leerlingen om te vermijden dat elke toets een taaltest is en de taalzwakkere leerlingen hierdoor lager scoren. Het schoolteam neemt initiatieven om met de ouders, zowel schriftelijk als mondeling, op een heldere en verstaanbare wijze te communiceren.

GOK- en zorgbeleid Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt.

De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Ze zet acties op om de doorstroom te bevorderen.

Het schoolteam heeft een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties vanuit operationele doelen die aansluiten bij de noden van de leerlingen.

De schoolorganisatie zorgt er in toenemende mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid bereikt. De acties die het schoolteam uitwerkt, sluiten grotendeels aan op de vooropgestelde doelen.

Het zorgteam evalueert de effecten van de acties binnen het zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van alle teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De onderwijzers bieden de leerlingen een voldoende breed, evenwichtig en leerplangericht onderwijsaanbod voor de onderzochte leergebieden.
- De onderwijzers verhogen de werkelijkheidswaarde van het onderwijsaanbod door leeruitstappen en extra-murosactiviteiten.
- De onderwijzers creëren krachtige leeromgevingen met het oog op een brede, harmonische ontwikkeling van de leerlingen.
- De onderwijzers investeren in actief leren in een ICT-ondersteunde leeromgeving en gebruiken motiverende werkvormen.
- Het schoolteam toont met een uitgebreide dataverzameling over output, outcomes en tevredenheid aan dat ze een degelijke onderwijskwaliteit nastreeft.
- Het schoolteam realiseert een degelijk welzijnsbeleid om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarden betreffende 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam ontwikkelt een informatierijke interne en externe rapporteringspraktijk.
- Het schoolteam neemt aansluitend op haar zelfevaluatie initiatieven om haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid te versterken.
- Het schoolteam getuigt van een gedragen schoolvisie op zorg- en gelijke onderwijskansen, die zich in gezamenlijk overleg verder ontwikkelt.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het algemeen beleid krijgt vorm door een gedragen, inspirerend en motiverend leiderschap, een transparante besluitvorming en een doordrongen visieontwikkeling.
- Het schoolteam zet sterk in op permanente kwaliteitszorg en onderwijsontwikkeling.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het schoolteam kan de verticale samenhang in de leergebieden mens en maatschappij en wetenschap en techniek versterken.
- Het schoolteam kan de tijd- en ruimtekaders functioneler en dynamischer aanwenden om het leerproces bij de leerlingen te ondersteunen.
- Het schoolteam kan voor Nederlands, mens en maatschappij en wetenschap en techniek de evaluatiepraktijk verder verbreden.
- Het schoolteam kan voor het domein spelling sterker inzetten op de schrijffattitude en de bereidheid tot naleven van taalconventies in gevarieerde taalgebruikssituaties.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolteam kan de sterk gedragen schooleigen visie op zorg- en gelijke onderwijskansen consequenter vormgeven in het leerlingvolgsysteem.
- Het schoolteam kan de verhoogde zorg versterken door een scherpere probleemanalyse, handelingsgerichte conclusies en ondersteunende, ontwikkelingsgerichte zorgtrajecten voor leerlingen met specifieke onderwijsnoden op te zetten.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het lager onderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Thierry DE VOS de inspecteur-verslaggever	Erik WALCKIERS de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	